

zaaknummer 2013 T 976 (3)

Advies van 10 december 2013

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. T.W.H.M. Weller, advocaat te Eindhoven,

tegen:

wijlen **[naam]**,
(verdere gegevens omtrent) identiteit onbekend,
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde.

1. De procedure

1.1. Het klaagschrift met bijlagen is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 28 augustus 2013.

1.2. Op 6 november 2013 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden. Klager is verschenen. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. Weller.

1.3. Voorafgaand aan de zitting heeft mr. Weller de Klachtencommissie gevraagd bij twee, door hem opgegeven, personen na te gaan of zij nadere informatie kunnen verstrekken over het internaat [naam] en/of aangeklaagde. Ter zitting is aan de orde gekomen dat de Klachtencommissie het verzoek heeft doorgeleid aan een bijzonder griffier en de procedure zou kunnen worden aangehouden om de (eventuele) door deze griffier verkregen verklaringen af te wachten. Na overleg met klager heeft mr. Weller verzocht de procedure niet aan te houden en te adviseren op grond van de stukken.

2. De klacht

2.1. Klager is geboren als het jongste kind van een gezin met zes kinderen. De moeder van klager is overleden toen klager pas zes maanden oud was. Klager is toen in een pleeggezin geplaatst, waar hij tot zijn zesde verbleven heeft. Met zijn vader en broers en zussen had hij in die periode weinig contact. De vader van klager is in 1954 opnieuw getrouwd en klager is van de ene op de andere dag weer teruggeplaatst in het gezin van zijn vader. De stiefmoeder van klager heeft hem vanaf het begin gekleineerd en veel geslagen met een houten knuppel. Klager mocht geen contact onderhouden met het pleeggezin. Toen hij toch contact zocht,

werd hij weer hard geslagen. Klager stond volstrekt machteloos tegenover het geweld van zijn stiefmoeder. Hij vernielde daarom dingen.

Klager is van zijn elfde tot zijn veertiende veelvuldig en ernstig seksueel misbruikt door een pastoor. Hij probeerde daarover thuis te praten, maar werd niet geloofd.

In 1962 is klager in het internaat [naam] in [plaats] geplaatst. Aanvankelijk was klager blij om thuis weg te zijn en zo ook het misbruik door de pastoor te ontvluchten. Op het internaat kreeg hij bovendien de mogelijkheid om te sporten. Klager werd echter direct door zijn kamergenoot [naam] gewaarschuwd dat aangeklaagde en een andere broeder, beiden groepsleiders, ook misbruik pleegden. Na een week of vier werd klager daar ook slachtoffer van.

Klager werd geregeld naar een soort isoleercel gestuurd. Deze was van de buitenzijde van het gebouw toegankelijk door een deur onder het bordes. Jongens werden daar als straf urenlang opgesloten. Ook klager overkwam dit. Hij werd bovendien ernstig misbruikt in deze kamer. Klager werd naakt vastgebonden op een bed, kreeg een prop in zijn mond en een blinddoek om. Aangeklaagde misbruikte klager dan samen met een andere broeder. Soms was [naam] er ook en werden de jongens gedwongen seksuele handelingen bij elkaar te verrichten. Klager werd door aangeklaagde gesneden, waarna het bloed door aangeklaagde werd opgelikt. Ook werden punaises in de billen van klager gestoken en beet aangeklaagde hard in de penis van klager. Daarnaast zijn onder meer de ballen en penis van klager afgebonden, is schaamhaar weggeschroeid en zijn brandende sigaretten op klager uitgedrukt. Ook werden een vork en de achterkant van een lepel in de penis van klager gestoken. Klager werd voorts aan zijn armen opgehangen en kreeg een touw om zijn nek waardoor hij bijna werd gewurgd.

Klager sprak alleen met [naam] over het misbruik dat hen overkwam. Ze durfden niets tegen de broeders te ondernemen. Als ze er al wat van zeiden, werd het misbruik alleen maar erger. Bovendien dreigde aangeklaagde hen dan wat aan te doen. Hij greep klager bij de keel en bedreigde hem. De jongens konden nergens heen.

Het misbruik heeft ongeveer vijf jaar geduurd. Toen klager negentien was, is het misbruik grotendeels gestopt. Het bovengenoemde misbruik in de isoleercel vond tenminste eenmaal per maand plaats.

2.2. Op zijn 21ste heeft klager het internaat verlaten. Klager had in niemand vertrouwen, behalve in [naam]. Zij hielden contact en gingen weleens samen op stap. Zestien jaar geleden heeft [naam] zichzelf echter het leven ontnomen.

Klager hield contact met meisjes af. Er was een meisje met wie hij graag omging, maar het was voor hem onmogelijk om lichamelijk contact te verdragen. Daarop is het stukgelopen. Klager is nu getrouwd, maar kan met zijn vrouw niet over het misbruik praten.

Klager heeft een periode door Nederland gezworven en allerlei baantjes gehad. Klager is vanaf 1985 gaan werken bij [instelling], een soort sociale werkvoorziening. Klager heeft de functie van opzichter bereikt. Klager heeft eens, omstreeks het jaar 2000, ernstige problemen op het werk gehad omdat een homoseksuele medewerker hem benaderde. Klager heeft toen een jaar ziek thuis gezeten. Uiteindelijk heeft hij zijn werkgever verteld over wat hem is overkomen. Op 62,5-jarige leeftijd is hij met de VUT gegaan.

Klager heeft nog steeds heel veel last van de gevolgen van het misbruik. Elke donderdag heeft hij een herbeleving van hetgeen hem in de isoleercel is overkomen. Zijn vrouw moet dan het

huis uit omdat klager alleen wil zijn. Klager heeft een groot wantrouwen tegenover andere mensen en kan niet tegen plotseling fysiek contact, ook niet van zijn echtgenote. Klager heeft zich eenmaal gewend tot een hulpverlener, maar dit contact heeft hij verbroken omdat hij er onvoldoende vertrouwen in had. Nu krijgt klager EMDR-therapie. Daar heeft hij baat bij.

2.3. Klager wil erkenning van hetgeen hem is overkomen. Hij hoopt dat een gegrondverklaring van zijn klacht hem wat zelfrespect zal doen herwinnen. Hij wil door de klacht het voorgevallen misbruik open openbaar maken. Klager stelt prijs op een financiële compensatie.

3. De beoordeling

3.1. Van toepassing is de hiervoor genoemde Procedure. In artikel 3.2. van de Procedure is bepaald dat klager de naam van de aangeklaagde en zo mogelijk verdere gegevens van die persoon dient te vermelden in het klaagschrift. De Klachtencommissie is van oordeel dat klager heeft voldaan aan deze eis. De aanduiding van aangeklaagde als 'broeder Rinus' is op zichzelf voldoende concreet om de klacht in behandeling te nemen.

3.2. De Klachtencommissie heeft evenwel moeten constateren dat, anders dan het relaas van klager, geen feiten of omstandigheden zijn aangevoerd of gebleken waaruit volgt dat (in de door klager genoemde periode) een broeder [naam] op het internaat [naam] of elders werkzaam is geweest. Het internaat viel destijds onder de verantwoordelijkheid van de Broeders Franciscanen. De Nederlandse provincie van die orde is opgeheven. Navraag door de Klachtencommissie bij de Duitse provincie (de Ordensgemeinschaft der Armen-Brüder des Heiligen Franziskus), welke als aanspreekpunt met betrekking tot de voormalige Nederlandse provincie van de Orde gold, heeft geen nadere informatie over [internaat] en broeder [naam] opgeleverd. Bij de Klachtencommissie zijn geen andere meldingen over of klachten tegen broeder [naam], met betrekking tot misbruik op [internaat] of elders, bekend. Zoals hiervoor onder 1.3. weergegeven, heeft klager afgezien van het aanhouden van deze zaak in afwachting van eventuele nadere verklaringen over [internaat] en/of aangeklaagde. Reden daarvoor was (onder meer) dat het volgens klager maar zeer de vraag is of de verklaringen informatie zullen opleveren die kan bijdragen aan de onderbouwing van de klacht.

3.3. De Klachtencommissie kan derhalve niet anders dan de klacht van klager niet gegrond verklaren. Door het ontbreken van enig steunbewijs kan enerzijds niet worden vastgesteld dat aangeklaagde op enig moment op het internaat in [plaats] werkzaam is geweest en anderzijds maakt het dat de klacht van klager (inhoudelijk) van onvoldoende onderbouwing is voorzien.

3.4. Daarmee wil overigens niet gezegd zijn dat het door klager gestelde misbruik door aangeklaagde niet is voorgevallen. Indien in de toekomst alsnog gegevens bekend worden over (misbruik door) deze aangeklaagde, dan bestaat voor klager de mogelijkheid om herziening van deze uitspraak te verzoeken.

4. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de klacht niet gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 10 december 2013 door mr. T.F.A.M. Hoogenboom, voorzitter, mr. F.J.M. Walstock en zr. J.G.M. Verwijs O. Praem., leden, bijgestaan door mr. M.J.C. van Leeuwen, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan klager verzonden. Aangezien zich in deze geen overste heeft gesteld als kerkelijk gezagsdrager, wordt dit advies niet uitgebracht aan een overste. Niettemin kan klager zich op grond van een besluit van de Bisschoppenconferentie en de Konferentie Nederlandse Religieuzen (KNR) met dit advies zonder tussenkomst van een overste wenden tot de Compensatiecommissie.